

7752

Perniö

Fynd från Tiikkinummi i Bjerno socken gjorda dels av hemmansägaren F. V. Eriksson, Melleri, Lupaja, Bjerno, dels vid genom dr C. A. Nordman företagen undersökning av ett brandgravfält från den yngre järnåldern. Se grävningsberättelse med tillhörande planscher.

1. Järnsvärd av typ Vorg. altert. pl. 68:5 eller J. Petersen, Vikingsverd E, jfr vidstående skiss. Svärdet rätt starkt rostet, varför fästets rutornering med ovala gropar och knappens tredelning halvt utplånade; det övre hjaltet löst; några mindre hak i eggen. Längd 95,7 cm, varav fästet 14,8 cm; det nedre hjaltet 9,5 cm, det övre 7,3 cm långt. Funnet vid 1 på pl. I.

2. Stridskniv (scramasax) jfr vidstående skiss; på båda sidorna vid ryggen två parallella (valok.6282). linjer nedanför vilka ett zigzagband, vars ändrar löpa ihop med de parallella linjerna. Spetsen avbruten men bevarad. Längd 41,3 - 2,3 cm; klingans största bredd 4,1 cm.

3. Spjutspets av typ Vorg. Altert. pl. 70:20, jfr. vidstående skiss; starkt angripen av rost, som frätt bort en del av ena eggen; i holkens sida ett hål. Längd 41,2 cm, eggens största bredd nu 4,6 cm.

4. Spjutspets av typ som den föregående, relativt något smalare, jfr. vidstående skiss. Nitnageln genom holken bevarad. Längd 42,1 cm, eggens största bredd 4,1 cm.

5. Spjutspets av typ som de föregående, jfr. vidstående skiss; den skenbara konkaviteten

(valok.6282).

7752
Perniö

i eggarna beror på rostning; yttersta spetsen avbruten och saknas. Sjutspetsen böjd genom jordtryck, längd nu 42 cm, eggens största bredd 4,6 cm.

6. Nitnagel, vars ena huvud nästan bortfrätt, det andra fyrkantigt. Längd 6,5 cm.

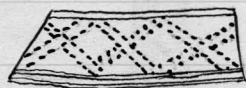
7752:2 - 6 anträffade inom med streckad begränsningslinje omgivet område i rutorna I C 1 - D 1 och II C 10 - D 10 å pl. I.

7752:1 - 6 anträffade av hemmansägaren F. V. Eriksson vid stentagning å Tiikkinummi, på Mellari hemmans mark i Lupaja by av Bjerno sn.

7. Fragment, 6,6 cm långt, av armring av 1 cm brett, tunt bronsband; ena ändan halvsmält, fragment uträtat och böjt åt orätt sida. På ena sidan en dragen linje längs vardera kanten. Ruta I F 10, grävningsberättelse n:o 3.

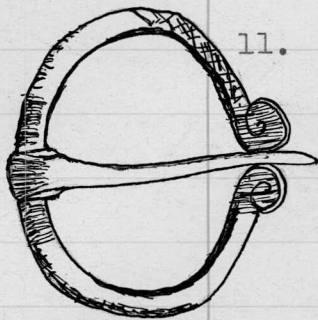
8. Två fragment, resp. 4,2 och 3 cm långa, av samma armring. Det största fragmentets ena ända halvsmält, den andra starkt avskalnande. Utom med linjer längs kanterna ornerade med romber av dubbla punktlinjer, som på grund av den skadade ytan ej kunde iakttagas å nr 7, jfr vidstående skiss av det mindre fragmentet. Ruta I F 4, gr. ber. 38. Hit hör ytterligare fragm. av samma ring, 1,3 cm l., m. romber, ruta I F 3, gr. ber. 41.

9. Halvsmält fragment av samma armring, 3,4 cm långt. Alla ornament utplånade. Ruta I E 7, gr. ber. 19.

7752
Perniö

10. Kniv av samma huvudform som no. 2 men mindre och ocornerad, starkt angripen av rost; spetsen avbruten och saknas, bladet böjt av jordtrycket. Längd 23,4 cm, eggens största bredd 2,6 cm. Ruta I I 8, gr. ber. 5.

11. Hästskoformigt spänne av rund järnten med tillplattade, upprullade andar; nålen trind, vid basen uthamrad, jfr. vidstående skiss. Diam. 4,5 à 4,8 cm, nålens längd 5,7 cm. Ruta I G 8, gr. ber. 9.

12. Kniv, jfr. vidstående skiss; spetsen böjd i trubbig vinkel mot bladet, den yttersta ändan avbruten; tången böjd så att dess yttersta del nästan bildar en ögla. Längd nu 14,5 cm, bladets största bredd 2,1 cm. Ruta I F 8, gr. ber. 11. Tångens spets bortbruten vid konserveringen.

13. Kniv, jfr. vidstående skiss, med ett mindre hak i det svagt böjda bladet; tången antagligen genom jordtryck, böjd i en jämn båge. Längd nu 22,2 cm, bladets största bredd 3,1 cm. Ruta I D 8, gr. ber. 10.

14. Spjutspets med tånge och hullingar, den ena hullingen avbruten, jfr. vidstående skiss. Längd 32,6 cm, skaftets största tjocklek 1,9 cm, bladets största bredd 3,3 cm. Ruta I C 8, gr. ber. 12.

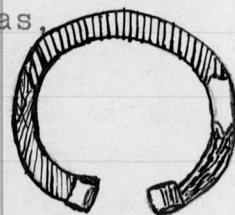

15. Spiralfingerring i två delar, sammanlagt drygt 3 varv, utförd av smal bronstråd med tvärsnitt; ena ändan avsmalnande, den andra avbruten och saknas. Diam. 2,3 cm. Ruta I D 8, gr. ber. 13.

7752

Perniö

16. Litet hästskoformigt spänne av flat bronsten med upprullade ändar; oornerat, nålen saknas, ytan delvis avskalade; jfr. vidstående skiss. Diam. 2,9 à 3,2 cm. Ruta I I 7, gr. ber. 14 bis.

17. Starkt skadat spänne av typ Vorg. Albert 39:21 d.v.s. runt bronsspänne, fyrdelat, med en djurfigur i varje sektor. Nästan hälften av spännet dels nedåt- och inåt-böjt, dels avbrutet och försvunnet. Nålen saknas, nålfäste och nålhållare bevarade. Diam. nu 5 à 7,4 cm. Ruta I I 7, gr. ber. 16.

18. Sjutspets med tånge, jfr. vidstående skiss, rätt starkt avgripen av rost, den yttersta spetsen avbruten och saknas. Längd 23,4 cm, bladets största bredd 2,2 cm. Ruta I H 8, gr. ber. 14.

19. Spiralfingerring som 15, sammanlagt c. $4\frac{1}{2}$ varv, i två delar på resp. 1 och $3\frac{1}{2}$ varv. Den större delen känd ur form, 2,4 x 3,6 cm; det mindres diam. 2,6 cm. Ruta I D 7, gr. ber. 20.

21. Bronsbeslag, jfr. vidstående skiss som visar den undre sidan med två nitar; mitt på den motsatta sidan en nit, vid ena ändan två med kanten parallella linjer, svaga spår av en linje synliga även längs långsidorna. Längd 4,1 cm, största bredd 1,3 cm. Ruta I E 6, gr. ber. 21.

20. Sjutspets med holk, jfr. vidstående skiss vars blad dock är för långt i förhållan-

7752
Perniö

de till holken. Längd 27 cm (den yttersta spetsen avbruten och saknas), bladets största bredd 2,7 cm. Ruta I D 7, gr. ber. 17.

22. Spiralfingerring, sammanlagt c. $3\frac{1}{2}$ varv, något klämd ur form, diam. 1,6 à 1,9 cm. Ruta I G 5, gr. ber. 22.

23. Remåndbeslag med ring, av järn, jfr. vidstående skiss. Ringen fasthålls av beslagets smala handformiga ända, som är omböjd och fäst med en nitnagel. Beslagets och ringens sammanlagda längd 5,3 cm, ringens diam. 2,6 cm, beslagets största bredd 2,5 cm. Ruta I F 5 - G 5. Gr. ber. 24.

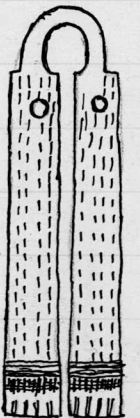

24. Remåndbeslag med ring, av järn, som 23 men ringen sönderrostad och även själva beslaget starkt rostskadat, i det längs ena kanten stora bitar bortfallit. Längd 3,8 cm, bredd 2 cm. Ruta I G 4, gr. ber. 34.

25. Liten bronslänk, 0,9 cm i diam. Ruta I E 5, gr. ber. 23.

26. Järnfragment, synbarligen del av ett större knivblad, starkt rostskadat. Längd 7,3 cm, bredd intill 2,3 cm. Ruta I E 5, gr. ber. 26.

27. Järnföremål som vidfogade skiss, med eldpatina. På den övre sidan svagt synliga parallella linjer av små punkter utförda med något slags stämpel. Vid öglan två korta nitar, som hållit föremålet fäst vid något underlag. På de upprullade ändarna korta streck. Låsdel? Längd 8,1 cm,

7752

Perniö

bredd 2,2 cm. Ruta I C 5. Gr. ber. 27.

28. Hopböjt bronsband av 1,5 cms bredd, avbrutet, längs vardera kanten en dragen linje 2,9 cm långt. Ruta I B 5, gr. ber. 28. Hit hör antagligen gr. ber. 29 ur ruta I F 4, fragment av ett bronsbeslag, eldskadat, bestående av ett bronsband med en linje åtminstone längs ena kanten. Vid bandet är med 2 nitar fäst en smal tvärslå av brons. 1,9 x 1,8 cm. Hit väl även gr. ber. 39, rut. I F 4, fragment som det föregående m. nitar o. tvärslå, 1,5 x 1,7 cm.
29. Spiralfingerring av brons med bredare mittparti med svagt markerad ås, jfr. Vorg. Albert. pl. 54:18. Hopkländ och rätt skadad, c. 5 omgångar. Diam. nu 1,5 x 3,1 cm. Ruta I A 5, gr. ber. 25.
30. Hästskoformigt bronsspänne, eldskadat och brutet ur form. Blott den ena spiralupp-rullade ändan bevarad; den är utvändigt korsskrafferad. Ett stycke från ändarna är spännet ornerat med små hak eller tvärstreck. Två bronsfragment, åtminstone det ena av nålen, fastsmälta vid spännet. Diam. nu 3,3 x 4,3 cm. Ruta I G 4, gr. ber. 30.
31. Två bronsbleckfragment, resp. 1,1 x 1,7 cm och 1,8 x 2,2 cm, ur rutor I F 4 och I G 4, gr. ber. 36 och 35. Det större och tjockare svagt åsformigt, med spår av tvärstriering, möjligen fragment av bågen på spänne med "Mohnkopfenden".

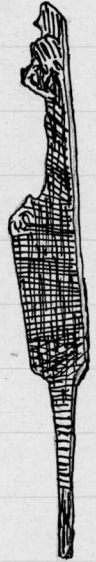
7752

32. Kniv som vidstående skiss, starkt angripen av rost, tången böjd, dess yttersta spets och knivspetsen avbrutna och saknas. Längd 13,5 cm, bladets bredd 1,8 cm. Ruta I C 4, gr. ber. 33.

33. Ring av trind bronstråd, c. 1/5 av den saknas, diam. 2,5 cm. Ruta I A 4, gr. ber. 31.

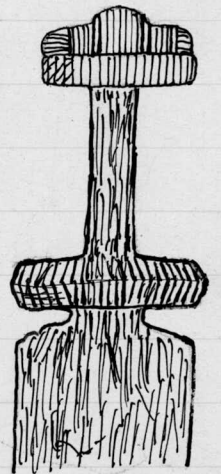
34. Stor starkt skadad kniv som vidstående skiss. Längd 27,2 cm, bladets största bredd 3,5 cm. Kniven något böjd av jordtryck. Ruta I A 4, gr. ber. 32.

35. Spiralfingerring med bredare åsförsett mittparti, bruten i 5 fragment och defekt. Ruta I F 3, gr. ber. 41.

36. Ändfragment av facetterad armband med något förtjockade ändar, rätt gammal typ. Längd 4 cm, tjocklek 0,5 cm. Ruta I F 3, gr. ber. 42.

37. Svärd, jfr vidstående skiss, spetsen saknas. Knappens femdelning markerad genom fyra pålagda trådar. Hjaltena och knappens mittparti tvärstrierade, knappens ändar synbarligen längdstrierade antagligen medels pålagda koppartrådar, vilka dock äro fullkomligt täckta av rost. Längd 62,2 cm, varav fästet c. 14 cm, nedre hjaltet 7,4, det övre 6,7 cm långt, knappens höjd 3,6 cm. Ruta I F 3, gr. ber. 43.

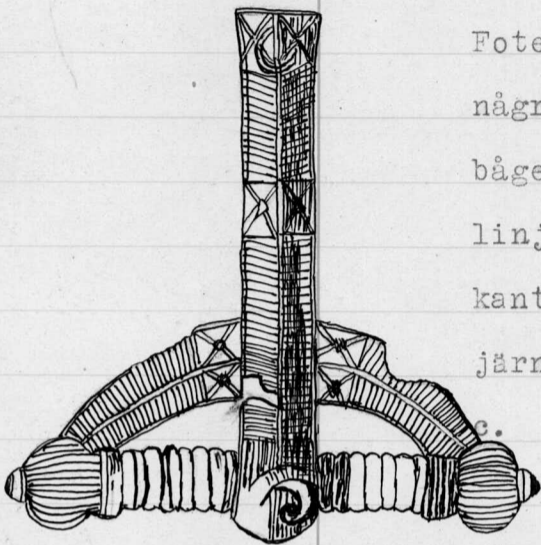
38. Bronspärkla, 2,2 cm lång, något eldskadad, bestående av 4 hopfogade småpärlor. Ruta I G 2, gr. ber. 46.

7752

Perniö

39. Två små järnfragment, ruta I E 2, gr. ber. 46.

40. Ovanligt stort, sent armborstspänne med "Mohnkopffenden", jfr. vidstående skiss. Foten avbruten och även eljes något skadad, några mindre fragment bortbrutna från bågen, som på andra sidan är ornerad med linjer vilka löpa parallellt med bågens kant. Nålen saknas. Spiralens axel av järn. Axelns längd 19,1 cm. Fotens längd 18,3 cm. Ruta I E 2, gr. ber. 44.

41. Starkt rostskadad nitnagel, 5,2 cm lång; den ena skivan fyrkantig. Ruta I G 1, gr. ber. 60.

42. Fragment av halsring av trind ten, 5,1 cm långt, 0,7 cm tjockt. Ruta I F 1, gr. ber. 55. Hit hör gr. ber. 56 ur samma ruta: ett 2,6 cm långt eldskadat fragment, synbarligen av samma ring.

43. Kastspjutspets med tånge, något böjd av jordtryck, speciellt tången rostangripen; se vidstående skiss. Längd 17,6 cm, bladets bredd intill 2,6 cm. Ruta II E 10, gr. ber. 63. Tångens spets bortbruten vid konserveringen.

44. Smält fragment av glaspärla, vitblått, 1 à 1,2 cm i diam.. Ruta I E 1, gr. ber. 58.

45. Järns spiral till spänne, har hört till likarmat eller kräftformigt spänne. 1,5 x 1,8 cm. Ruta I D 1, gr. ber. 62.

7752
Perniö.

46. Två hoprostade smalt bandformiga bronsbeslag med omböjda ändar, deras sammanlagda längd nu 2,6 cm. Ruta I D 1, gr. ber. 61. Dyligt bronsbeslag, den ena ändan avbruten, 2 cm långt. Ruta I D 1, gr. ber. 54.
47. Eldskadat fragment av halsring, jfr. Vorg. Albert. 46:1, med "ansvällning" mot ändarna; till samma ring kunna fragmenten 42, ehuru tunnare, höra. Längd 8,8 cm, tjocklek intill 1,4 cm. Ruta I D 1, gr. ber. 48.
48. Litet eldskadat ändfragment, troligen av ringen 47, med två grupper à 3 kringlöpande linjer. Ruta I D 1, gr. ber. 54. Längd 2,1 cm, tjocklek 0.8 cm.
49. Fragment av remsölja av brons med järntorn; bevarade: nålen samt av ramen nålaxeln och den ena något svängda sidan, som i en spetsig vinkel möter axeln. Nålens längd 3,2 cm, axelns 2,1 cm, ramsidans 2,1 cm, Ruta I D 1, gr. ber. 59.
50. Spjutspets med holk, obetydligt skadad i ena eggen, eljes väl bevarad, jfr. vidstående skiss. Längd 45,3 cm, eggens bredd intill 4,2, holkens 2,5 cm. Något böjd av jordtryck. Ruta I C 1 - D 1, gr. ber. 47.
51. Tre små fragment av tunn kedja av små länkar, ett av dem eldskadat; det största 1,9 cm långt. Ruta I D 1, gr. ber. 53.
52. Rätt liten spjutspets med holk, något rostskadad, se vidstående skiss. Längd 19,8 cm, bladets bredd intill 2,1, holkens

7752

2,2 cm. Ruta I C 1, gr. ber. 50.

Perniö

53. Tveeggat svärd av folkvandringstids - tidig vikingatidsform, hjaltena korta och raka, knappen tresidig, på grund av stark rost kan man ej med säkerhet avgöra om knapper och överhjäaltet gjorts i ett stycke. Svagt markerad blodränna. Längd 95 cm, varav fästet, inklusive det nedre hjaltet, 15,9 cm; klingens bredd intill 5,5 cm; nedre hjaltetets längd 7,7 cm, det övre hjaltetets 6,3 cm. Ruta I B 1 - C 1, gr. ber. 49. Svärdets spets något skadad.

54. Spjutspets med holk, jfr. vidstående skiss; spetsen som är något avtrubbad, är böjd av jordtryck och obetydligt skadad i ena eggen. Längd 32,5 cm, holkens vidd intill 2,2 cm, eggens bredd intill 3,7 cm. Ruta I B 1, gr. ber. 51. Vid konserveringen starkt skadad i eggen.

55. Spjutspets med tånge, jfr. vidstående skiss, böjd av jordtryck och nästan bruten nära bladets bas. Längd 32,4 cm, eggens bredd intill 3,1 cm, halsens tjocklek intill 1,7 cm. Ruta I B 1, gr. ber. 52.

56. Spjutspets med tånge, jfr. vidstående skiss, tångens spets böjd. Längd 33,3 cm, bladets bredd intill 3,5 cm, halsens tjocklek intill 1,5 cm. Ruta I A 1 - 2, gr. ber. 57.

57. Tre klumpar smält brons ur rutorna I I 8, I I 7, och I E 7; gr. ber. 6, 15, 18.

58. Tretton krukbitar, av bottnen och nedre

7752.

Perniö.

delen av ett grovt, flatbottnadt lerkärl, mörk, dåligt bränd lera. F. vid utgrävningensfältets kant i hörnet av rut A 2-A 3. Gr. ber. 37.

59. Aderton randbitar, varav en ornerad, 5 ornerade sidobitar, c. 90 oornerade sidobitar och c. 80 små skärvor av flere grövre och finare lerkärl. Från hela utgrävningsområdet. Gr. ber. 4. 7, 40, 64.

60. Circa 750 gr. brända ben, från hela utgrävningsområdet. Gr. ber. 65.

7752-60 funna vid av G. A. Nordman företagen utgrävning på brandgravfält å Tiikki-nummi, Melleri hemman, Lupaja by, Bjerno.

7753.

K. A. Lindströmin museolle 13 p. syysk. 1920 40 mk:lla myömät esineet.

Hyvinkää,
(e.Nurmijärvi)

1. Kirveen teräosa, kovaa erupt. vuorilajia, nelisivuinen, tavallista niukemmin hiottu, lappeilla m. m. tikkauksen jälkiä, lähenee kuitenkin n. s. länsisuomalaista tyyppiä. 75.0, 48.5, 30.5 mm. Löyt. Kalle Heikinpoika Ylikittälä Hyvinkään pitäjän Kytöjärven Isonkylän Ylikittälän talon maalta Pi-hattomäen pellosta.

7753.
Wihti.

2. Tasataltta, n. s. eteläsuomalaista tyyppiä, lattea, kannalle hieman soukkeneva, nelisivuinen, takalapteen reunoissa fasetit, hienoa harmaata vuorilajia. Terä rikki varsinakin selkälapteen puolelta. 83.o, 63.o, 22.5 mm.

Löyt. Vihdin pitäjän Vanjoen kylän Karpin talon Vanjoensuun torpan pellosta, mistä museossa on jo ennestään useampia m. m. asutukseen viittaavia kivikauden löytöjä, torpan tytär Lyidia Lundell. (F M 1917 siv. 44).

7754.

Maisteri Aarne Europaeuksen virkamatkaltaan elok.- syysk. 1920 Sakkolan ja Metsäpirtin pitäjistä tupmat, osittain kaivetut, osittain ostetut esineet (viimemainittuihin käytetty 91 mk.). Diar. 13.IX 1920.

Kivikauden esineitä.

Sakkola,
Kiviniemi.

1. Koristamaton, kivikautiselta näyttävä saviastianpala, kivisiruilla sekoitettua savea, sisäpinta ja sisus harmaat, ulkopinta punertava. 5 kvartsiiskosta. Palanut luunmuru.
Löyt. maisteri A. Europaeus Sakkolan pitäjän Kiviniemeltä, kosken eteläpuolelta
Vuokseen viettävällä rinteellä n. 300 askelta Kiviniemen kosken sillankorvasta valtamaantietä myöten etelään, maantien länsipuolella. Ylläoleva mitta, 300 askelta, tarkoittaa saviastianpalan löytökohtaa, siitä on n. 10-20 askelta pohjoiseen on aita, jonka pohjoispuolelta (missä lentohiekkaalue jatkuu ja missä